

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

Ομιλία

Λουξεμβούργο, 4 Οκτωβρίου 2018

Ομιλία του Klaus-Heiner Lehne, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2017 στην Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στρασβούργο, 4 Οκτωβρίου 2018

Σε περίπτωση διαφορών, υπερισχύει το κείμενο που θα εκφωνηθεί.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε, αξιότιμη κυρία Εισηγήτρια, αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι βουλευτές, αξιότιμε Επίτροπε, κυρίες και κύριοι,

Ως πρώην βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, γνωρίζω ότι η περίοδος αυτή είναι ιδιαίτερα φορτωμένη για το Κοινοβούλιό σας. Όχι μόνο το νομοπαραγωγικό έργο βρίσκεται στο απόγειό του, αλλά το θεσμικό όργανό σας αποτελεί επίσης -και πολύ σωστά άλλωστε- ένα υψηλού επιπέδου βήμα για τις συζητήσεις που διεξάγονται σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης ενόψει των επερχόμενων εκλογών από τις οποίες θα αναδειχθεί το επόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως είδαμε χθες με την επίσκεψη του πρωθυπουργού της Εσθονίας.

Ένας λόγος παραπάνω για μένα, ως Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για να ευχαριστήσω την Επιτροπή σας που παρόλα αυτά βρήκε τον χρόνο να συζητήσει την ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2017.

Ο κ. Λαζάρου, ως Μέλος αρμόδιο για την ετήσια έκθεση, τα Μέλη που είναι αρμόδια για καθένα από τα δέκα διαφορετικά κεφάλαια και φυσικά οι ελεγκτές μας κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες, προκειμένου να θέσουν στη διάθεσή σας την εκτίμησή μας όσον αφορά την δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ το 2017. Αυτό σημαίνει την έναρξη της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, της τελευταίας από το παρόν Κοινοβούλιο.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την Επιτροπή, εκπροσωπούμενη εδώ από τον Επίτροπο κ. Oettinger, που συνεργάστηκε μαζί μας υπό την ιδιότητά της του κατ' εξοχήν ελεγχόμενου. Η διαδικασία του ελέγχου μας κορυφώνεται με αυτό που αποκαλείται διαδικασία «εκατέρωθεν ακρόασης», μολονότι ουδόλως βρισκόμαστε σε διαδικασία αντιπαράθεσης. Το Συνέδριο εμφανίζεται συχνά επικριτικό και ενίοτε πείσμον, αλλά θέλω να ελπίζω ότι είμαστε πάντοτε δίκαιοι, τείνοντας ευήκοον ους σε λογικές εξηγήσεις, τις οποίες η Επιτροπή ήταν συχνά σε θέση να μας παράσχει και μπορείτε να διαβάσετε και οι ίδιοι δίπλα στις παρατηρήσεις μας.

Κυρίες και κύριοι,

Όπως και για τα προηγούμενα χρόνια έτσι και για το 2017, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί της ΕΕ απεικονίζουν ακριβοδίκαια τη χρηματοοικονομική κατάστασή της. Όπως και πέρυσι, διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη, και όχι αρνητική γνώμη, σχετικά με την κανονικότητα των πληρωμών επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί του 2017.

Άλλως ειπείν, σημαντικό μέρος των δαπανών του 2017 που εξετάσαμε δεν περιείχε ουσιώδες σφάλμα. Αναφέρομαι εδώ στις δαπάνες βάσει δικαιώματος¹, ήτοι σε προγράμματα στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι λαμβάνουν ενισχύσεις εφόσον ικανοποιούν ορισμένες προϋποθέσεις. Σκεφθείτε τα ποσά που καταβάλλονται σε σπουδαστές Erasmus, τις άμεσες ενισχύσεις σε γεωργούς, τη δημοσιονομική στήριξη σε τρίτες χώρες και τους μισθούς των υπαλλήλων της ΕΕ. Αυτές οι βάσει δικαιωμάτων πληρωμές αντιστοιχούσαν σε περισσότερο από το ήμισυ των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2017.

Επιπλέον, το επίπεδο των παρατυπιών στην εκτέλεση των δαπανών της ΕΕ συνέχισε να μειώνεται. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις πληρωμές του 2017 ήταν 2,4 %, σημειώνοντας μείωση από το 3,1 % το 2016 και το 3,8 % το 2015. Αυτό υποδηλώνει ότι η δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ βρίσκεται σίγουρα στον σωστό δρόμο, και η επιτυχία αυτή πρέπει να πιστωθεί πρωτίστως και κυρίως στις επίμονες προσπάθειες της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Πιστεύω ότι, ως ελεγκτές, δεν πρέπει να είμαστε μόνο αγγελιοφόροι κακών ειδήσεων, αλλά επίσης να αναδεικνύουμε τις ορθές πρακτικές όπου τις συναντούμε. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να υπογραμμίσω ως θετικό παράδειγμα το συμπέρασμά μας ότι οι άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων -που αποτελεί πολύ μεγάλο μέρος του σχετικού τομέα του ΠΔΠ- δεν περιέχουν ουσιώδες σφάλμα.

¹ Εξαιρουμένων ορισμένων καθεστώτων αγροτικής ανάπτυξης.

Κατόπιν αυτού, πρέπει επίσης να πω ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα προβλήματα. Για να γίνω σαφέστερος, θα σας δώσω τρία παραδείγματα, το πρώτο από έναν άλλο τομέα γεωργικών δαπανών, το δεύτερο από τη συνοχή και το τρίτο από την έρευνα.

Εντοπίσαμε μία περίπτωση κατά την οποία ένας γεωργός έλαβε περιβαλλοντική ενίσχυση για την παραγωγή των λεγόμενων ενδιάμεσων καλλιεργειών. Στην πραγματικότητα όμως δεν καλλιεργήσε τέτοια φυτά, ούτε τήρησε τα σχετικά μητρώα καλλιέργειας και άρδευσης. Σε συνέχεια της επίσκεψής μας, ο οργανισμός πληρωμών κίνησε διαδικασία για την ανάκτηση της ενίσχυσης.

Σε μία άλλη περίπτωση, διαπιστώσαμε ότι ένας δικαιούχος είχε δηλώσει έμμεσες δαπάνες υψηλότερες των πραγματικών για ένα έργο στο τομέα της συνοχής. Στην πραγματικότητα επρόκειτο για γενικά έξοδα που είχαν πραγματοποιηθεί στην έδρα του ιδρύματος και δεν συνδέονταν με τη συγκεκριμένη οντότητα που είχε συσταθεί για την υλοποίηση του έργου. Θεωρήσαμε μη επιλέξιμες όλες τις δαπάνες που συνδέονταν άμεσα με το εν λόγω έργο.

Σε μία τρίτη περίπτωση, ΜΜΕ που συμμετείχε σε ερευνητικό έργο είχε δηλώσει αριθμό ωρών εργασίας που αφιερώθηκαν στο έργο μεγαλύτερο από τον πραγματικό και είχε χρησιμοποιήσει εσφαλμένη μέθοδο για τον υπολογισμό τους. Ακόμη χειρότερα, οι δηλωθέντες υπάλληλοι απασχολούνταν στην πραγματικότητα από αδελφή εταιρεία, που δεν ήταν συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία επιχορήγησης. Για τον λόγο αυτό, θεωρήσαμε όλες αυτές τις δαπάνες ως μη επιλέξιμες.

Οφείλω να υπογραμμίσω ότι συχνά διατίθενται επαρκείς πληροφορίες για την πρόληψη ή για τον εντοπισμό και τη διόρθωση σημαντικού μέρους των σφαλμάτων. Εάν η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές είχαν χρησιμοποιήσει αυτές τις πληροφορίες, ακόμη μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ θα βρισκόταν κάτω του ορίου σημαντικότητας, τόσο του δικού μας όσο και αυτού της Επιτροπής.

Ωστόσο, δεν μπορούμε να σταματήσουμε εδώ. Καθώς τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου έχουν βελτιωθεί, τώρα έχουμε την ευκαιρία να δούμε από άλλη οπτική γωνία τον τρόπο με τον οποίο οι βελτιώσεις αυτές μας εξασφαλίζουν αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου.

Για το 2017, εφαρμόσαμε πιλοτικά μια τροποποιημένη προσέγγιση στον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Η ουσιαστική αλλαγή ήταν ότι προβήκαμε σε επισκόπηση και επαναδιενέργεια των εξακριβώσεων και ελέγχων που είχαν πραγματοποιήσει προηγουμένως οι υπεύθυνοι για την εκτέλεση των δαπανών. Αυτή η νέα προσέγγιση λαμβάνει υπόψη τις σημαντικές αλλαγές στις νομικές βάσεις που εγκρίθηκαν από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2013. Σε συνέχεια των προαναφερθέντων, ελέγχουμε πλέον δηλωθείσες δαπάνες για τις οποίες τα κράτη μέλη και η Επιτροπή έχουν ήδη εφαρμόσει δημοσιονομικές διορθώσεις για τις παρατυπίες που εντόπισαν. Ως εκ τούτου, από τα ευρήματά μας προκύπτουν με μεγαλύτερη σαφήνεια οι τομείς όπου εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, και έτσι είμαστε σε θέση να υποβάλλουμε στο Κοινοβούλιό σας στοιχεία καλύτερης ποιότητας.

Στα επόμενα χρόνια, όποτε πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις, θα επεκτείνουμε περαιτέρω αυτό το έργο προκειμένου να καλύψουμε και άλλους τομείς δαπανών.

Ωστόσο, θα χρειαστεί επίσης να εστιάσουμε την προσοχή και τους πόρους μας στην αξιολόγηση του κατά πόσον η ΕΕ εξασφαλίζει αποτελέσματα προς όφελος των πολιτών της. Δεν αρκεί απλώς να γνωρίζουμε ότι τα κονδύλια της ΕΕ δαπανήθηκαν σωστά, πρέπει να γνωρίζουμε κατά πόσον δαπανήθηκαν συνετά.

Επιτρέψτε μου να σας δώσω και εδώ ένα ακόμη παράδειγμα από τον τομέα της εξωτερικής δράσης: για ένα έργο που επισκεφθήκαμε, το κόστος μεταφοράς καπλών και χαρτιού αξίας 150 000 ευρώ που κλήθηκε να καταβάλει διεθνής οργάνωση υπερέβαινε τα 280 000 ευρώ. Μολονότι επρόκειτο ομολογουμένως για ευαίσθητη και επείγουσα περίπτωση εκλογών σε τρίτη χώρα, δεν παύει να είναι δύσκολο να δικαιολογήσουμε στους πολίτες μας ότι η ΕΕ δαπάνησε τα χρήματά τους κατ' αυτό τον τρόπο.

Κυρίες και κύριοι,

Σε πρόσφατη ειδική έκθεσή μας, καταδείξαμε ότι αρκετά κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τους πόρους που τους διαθέτουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Από την άποψη αυτή, χαιρετίζουμε την από μέρους της Επιτροπής πρόταση σειράς μέτρων για την επόμενη δημοσιονομική περίοδο, τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην καλύτερη απορρόφηση των κεφαλαίων της συνοχής. Μέρος της λύσης βρίσκεται επίσης στα χέρια σας, με την έγκαιρη έγκριση του νέου ΠΔΠ και των συναφών με αυτό πολυετών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Συγχρόνως, ο προϋπολογισμός της ΕΕ εξακολουθεί να υφίσταται σημαντικές πιέσεις λόγω της αξίας των πληρωμών που έχει δεσμευθεί να καταβάλει η ΕΕ τα επόμενα χρόνια.

Ο συνδυασμός των υψηλών αναλήψεων υποχρεώσεων και των χαμηλών πληρωμών έχει αυξήσει τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων της ΕΕ, εκτινάσσοντάς τες στο πρωτοφανές ποσό των 267,3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Βάσει δε των προβλέψεών μας, το υπόλοιπο προς εκκαθάριση θα αυξηθεί και άλλο μέχρι το τέλος του 2020. Κατά την άποψή μας, το ζήτημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα από το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Βέβαια, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν θα υπεισέλθει στη διένεξη μεταξύ των καθαρών συνεισφερόντων που θα απαιτήσουν τη μείωση των αναλήψεων υποχρεώσεων και των καθαρών αποδεκτών που θα ζητήσουν να γίνουν περισσότερα. Μπορούμε, ωστόσο, να επισημάνουμε το γεγονός ότι οι διαρκώς αυξανόμενες εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων θα συμβάλλουν στην περαιτέρω μετακύλιση στο μέλλον των επιπτώσεων των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, τα οποία διαπραγματεύεστε επί του παρόντος ως νομοθέτες.

Κυρίες και κύριοι,

Ο συνολικός προϋπολογισμός της ΕΕ δεν υπερβαίνει το 1 % περίπου του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ολόκληρης της ΕΕ.

Συνεπώς, ενώ είναι σημαντικό ο προϋπολογισμός της ΕΕ να δαπανάται αποτελεσματικά, οφείλουμε επίσης να είμαστε ρεαλιστές ως προς το τι μπορεί να επιτευχθεί με τα χρήματα που μας εμπιστεύονται οι πολίτες μας. Εάν δημιουργούμε προσδοκίες που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν, χάνουμε την εμπιστοσύνη τους. Κατά την άποψή μας, το συμπέρασμα είναι σαφές: η ΕΕ δεν πρέπει να δίνει υποσχέσεις που δεν μπορεί να τηρήσει. Οφείλουμε επίσης να αποδεικνύουμε καθημερινά ότι οι αρμοδιότητες της ΕΕ ασκούνται αποτελεσματικότερα σε επίπεδο Ένωσης παρά σε εθνικό επίπεδο.

Και κάτι τελευταίο πριν ολοκληρώσω. Ως ελεγκτές έχουμε τη φήμη ότι κοιτάζουμε πάντα προς τα πίσω. Φέτος, όμως, θεωρώ ότι δικαιούμαστε να κοιτάζουμε και μπροστά. Στις επόμενες εβδομάδες μπορείτε να περιμένετε από μας την έκδοση σειράς γνώμων σχετικά με διάφορες προτάσεις που άπτονται των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2021-2027.

Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έχουν να κάνουν σημαντικές επιλογές. Εκφράζουμε ρητώς την ικανοποίησή μας για το γεγονός ότι η Επιτροπή υποστηρίζει αυτές τις επιλογές παρέχοντας στο επόμενο ΠΔΠ την ευελιξία που τόσο λείπει από το τρέχον, και αυτό είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κυρίες και κύριοι, καθώς χαράζουμε πορεία μέσα σε έναν διαρκώς περισσότερο αβέβαιο κόσμο, ας εξασφαλίσουμε τουλάχιστον ότι οι αποφάσεις μας βασίζονται σε στέρεη δημοσιονομική βάση.

Ας αποδείξουμε στους πολίτες μας ότι μπορούμε να τηρήσουμε τις υποσχέσεις μας, αποδοτικά και κατά τρόπο που κάνει τη διαφορά.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και περιμένω ασμένως να ανταλλάξουμε απόψεις.